

Planer over Konstruktionerne, som Kommissionens Teknikere have udarbejdet.

Jeg vil da tilraade den høje Rigsdag at vedtage Kommissionens Forslag. Efter min Formening gaar det ikke an, at vi udsætte at tage denne Sag op, saaledes som det ogsaa er fremhævet her fra mange Sider og næsten fra alle Sider; for derom tør det vel siges, at der har været nogenlunde Enighed under Forhandlingerne her i Salen: at det ikke gaar an, at man udsætter at tage dette Spørgsmaal op til en i alt Fald foreløbig Løsning. Jeg takker derfor de ærede Medlemmer af Tinget, som have givet Lovforslaget deres fulde Tilslutning, og jeg har heller ikke tabt Haabet om, at ærede Medlemmer, som have kritiseret Lovforslaget, muligvis gennem de senere Forhandlinger i Udvalget ville kunne tiltræde mit Forslag. Jeg tror nemlig, at det er af en saadan Beskaffenhed, at jo mere man beskæftiger sig med det, desto mere Tro faar man paa det, og det lader mig ogsaa haabe, at det skal lykkes at gennemføre Sagen allerede i denne Rigsdagssamling. Jeg har bestræbt mig for, at denne Sag kunde komme til at foreligge Rigsdagen saa fuldt belyst, som det overhovedet er muligt, for at Rigsdagen derefter kunde tage sit Standpunkt. Sammenlignet med Vandbygningsvæsenets videregaaende Forslag til en Befæstning af Hvide Sande — hvilket Forslag er indeholdt i Bemærkningerne —, som udkræver en Sum af 3½ Mill. Kr., er den foreslaaede Bekostning ogsaa forholdsvis overkommelig, særlig naar der tages Hensyn til, at der kan spares en ikke ubetydelig aarlig Sum, derved at den ene Sandpumper kan spares, naar Nymindestrømmen afdæmmes. Der er ikke det mindste i Vejen for, at den ene Sandpumper vil være i Stand til at holde Hvide Sande Kanalen aaben. Selv om der skulde lægge sig lidt Sand ved den nordre Side af Indløbet, vil Sandpumperen let kunne holde Løbet aabent, ligesom den ogsaa vil kunne holde en Rende aaben ned til Nymindegab Kro, saaledes at Fiskerne derfra kunne faa fri Indsejling i Fjorden. Det ærede Medlem fra Varde (S. Sørensen) bebrejdede mig, at jeg ikke havde fremsat Forslag herom. Jeg skal sige til det ærede Medlem, at det slet ikke har været i min Tanke, at dette var nødvendigt. Da jeg forelagde Lovforslaget, sagde jeg, at det var Kommissionens Forslag, jeg forelagde for Tinget, og jeg skal sige til det ærede Medlem, at hvis han ønsker et Ændringsforslag vedtaget i den Retning, som udtrykkelig slaar

fast, at denne Rende skal holdes aaben, saa skal jeg være meget villig til at gaa med til et saadant Ændringsforslag. Men naar jeg udtrykkelig udtaler, at det er Forudsætningen, anser jeg det ikke for nødvendigt at optage en saadan Ændring i Lovforslaget.

Jeg har personlig drøftet Spørgsmaalet med enkelte af Kommissionens Teknikere, og de have udtalt deres Forvisning om, at disse permanente Moleanlæg opførte efter den Konstruktion, som Kommissionen foreslaar, ville kunne staa for Havets Magt. Den foreslaaede Gennemsejlingsaabning er beregnet saaledes, at Ind- og Udstrømmens Bevægelser antages at være regulerede. Det var vistnok det ærede Medlem fra Kerteminde (Eduard Larsen), der udtalte, at Kommissionen ikke syntes at have nogen Føling med Vandstandsforholdene. Jeg skal herom sige, at ganske vist fremtræder det ikke stærkt i Betænkningen, men Forholdet er dog dette, at Bredden af den Gennemsejlingsaabning, som Kommissionen foreslaar, er beregnet efter de Observationer, der ere foretagne af Vandbygningsvæsenet under de to sidste Stormfloder. Disse Teknikere, som jeg har talt med om Spørgsmaalet, mene end videre at være sikre i deres Sag med Hensyn til Bekostningen, de ere visse paa, at Arbejdet vil kunne fuldføres, uden at den foreslaaede Sum 995,000 Kr. overskrides. Jeg er, som alle vide, ikke Tekniker, men, som jeg allerede har udtalt, tror jeg, naar jeg skal vælge mellem de to Forslag, at turde paatage mig Ansvar for at gennemføre de permanente Værker, medens jeg vil være meget bange for at paatage mig Ansvar for Gennemførelsen af den interimistiske Dæmning med Pæle, Faskiner og Sandsække, som Vandbygningsvæsenet foreslaar. Skulde der nemlig ske et Gennembrud netop i det Øjeblik, hvor man maaske var omtrent færdig med Dæmningen, skulde der rejse sig en vældig Storm, som satte Vandet meget stærkt ind og væltede det hele over Ende, saa kunde det blive en slem Historie, og der vilde meget gaa tabt, der vilde ske et stort Spild af Penge. Dette, at Vandet kom til at vælte ind over en saadan Barriere og hulede sig ned indenfor til en Dybde af Masser af Fod, kunde maaske ogsaa faa en meget betydelig Indflydelse paa Kanalens hele Udseende. Derfor vil jeg være meget betænkelig ved at gaa denne Vej og maa indtrængende anbefale Kommissionens Forslag til det høje Ting. Rigsdagen har nu Spørgsmalets Løsning i sin